

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand på inglasad balkong till lägenhet i flerfamiljshus. Branden upptäcktes av de boende tisdag xx-xx-xx ca kl. 05.05 på morgonen.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Brandorsaksundersökning på platsen utfördes under branddagen av personal från polisens tekniska enhet. Kompletterande samtal med lägenhetsinnehavare och brandpersonal, samt ett besök i den brunna lägenheten xx-xx-xx kl 08-09 har utförts av undertecknad brandingenjör Ulf Erlandsson.

BESKRIVNING AV OBJEKTET

Den drabbade byggnaden är ett trevånings flerfamiljshus med HSB bostadsrätter. Den har sex trappuppgångar med tre gånger tre lägenheter i varje trappa. Den brunna lägenheten är på 2 rok med sammanlagt 63 kvadratmeters yta. Den ligger på tredje och översta våningsplanet och balkongen och samtliga fönster vetter mot söder. Balkongen är i efterhand inbyggd med tak av plåt och skjutbara väggsektioner av glas i aluminiumramar. Samtidigt breddades balkongerna ca en halv meter utan att de lägenhetsskiljande betongväggarna samtidigt drogs ut motsvarande mycket. Öppningen mot grannbalkongen avskildes i stället med ett glasparti i ram av aluminium. Detta bidrog till att ge snabb rökspridning. Balkongens väggar mot lägenheten är klädd med träpanel. Den var vid brandtillfället relativt välmöblerad med bland annat en korgstol, en lagerhylla och bord och stolar av plast. Den var också försedd med en infravärmare i taket. (Se polisens skiss)

HÄNDELSEN

Lägenheten ägs av en ung kvinna och bebos av henne och hennes sambo. Vid 23-tiden på kvällen innan branden hade hon enligt egen uppgift suttit ute på balkongen och rökt en cigarett. Hon fimpade cigarettens i en rund aluminiumkopp som också innehöll ett släckt ljus. Vid tillfället stod balkongens skjutfönster öppna till ca två tredjedelar, se fotobilagan. Eftersom det var varmt väder lät hon balkongdörren stå på glänt in mot lägenheten när hon gick och lade sig. För att dörren inte skulle blåsa igen placerades en plaststol som hinder, se skiss.

Vid fem-tiden på morgonen vaknade kvinnan av att det hördes ett knäppande ljud. Hon steg upp och gick in i vardagsrummet. Det brann kraftigt i ena hörnet av den inbyggda balkongen. Branden var främst koncentrerad till balkongens östra del, alltså den del där korgstolen och lagerhyllan fanns och där skjutfönstren var fördragna. Hon förstod att det inte skulle gå att släcka branden utan hjälp av räddningstjänsten och väckte därför sin sambo, ringde 112 samt lämnade lägenheten och stängde dörren. Just när de gick ut hörde de hur fönsterrutorna mellan balkongen och vardagsrummet krossades och ramlade ner på golvet. Tillsammans varnade de grannarna och påbörjade utrymning.

När räddningstjänsten anlände var balkongen helt övertänd och det slog ut stora lågor. Branden bekämpades främst utifrån via räddningstjänstens hävare. Samtidigt gick en rökdykargrupp in via trappan. Branden var snabbt under kontroll men lägenheten var redan svårt brand- och rökskadad. Också intilliggande lägenheter på samma våningsplan fick smärre rökskador. Dessutom trillade det ner brinnande delar på underliggande balkonger vilka kunnat orsaka brandspridning om ingen ingripit.

BRANDORSAK

Enligt uppgift från polisens tekniker har brandorsaken inte kunnat

fastställas med säkerhet. Men mycket tyder på att branden börjat i anslutning till ett vägguttag och en strömbrytare till den tidigare nämnda infravärmaren på balkongen. Värmaren var enligt uppgift inte tillslagen och inga andra förbrukningskällor var anslutna till det jordade vägguttag som var monterat på träpanelen på balkongens vägg mot vardagsrummet.

BRANDVARNARE

I taket i lägenhetens hall fanns en brandvarnare. Enligt uppgift fick den ett nytt batteri så sent som i juli i år. Efter branden återfanns den nersmält på golvet. Dessutom fanns det en annan ny brandvarnare i ett skåp i vardagsrummet som också hade nya batterier anslutna. Trots detta kan varken de boende eller brandpersonalen erinra att de hört några signaler från brandvarnarna. Möjligen kan det tickande ljud som väckte kvinnan ha kommit från brandvarnaren i hallen där röken vid detta tillfälle var relativt obetydlig. Av erfarenhet vet jag att brandvarnare som bara utsätts för ringa påverkan av rök ibland bara ger ifrån sig korta tonstötter för att när röken blir tätare börjar att tjuta mera ihållande.

INBYGGDA BALKONGER

En brand på en inbyggd balkong med stängda glas- eller plastluckor ger vid en brand ett helt annat brandförlopp än om balkongen är öppen. I ett slutet utrymme samlas rök och brandgaser och upphettas tills de antänds. Utomhus eller på en öppen balkong avleds de och kyls av luften. Å andra sidan kan en brand i ett slutet utrymme få ett långsammare förlopp genom att syret förbrukas och branden börjar kväva sig själv. Men så tät är förmodligen aldrig en i efterhand inglasad balkong. En "nackdel" med inbyggda balkonger är att de ofta används som kallförråd vilket ger en hög brandbelastning. En fördel är däremot att inglasningen (plasten) skyddar mot brandpåverkan utifrån, till exempel raketer och smällare. I det aktuella fallet hade balkongen breddats utan att den brandavskiljande betongväggen hade utökats i motsvarande mån. Den springa om ca 50 centimeter som då bildades mot grannbalkongen i öster hade i stället stängts till med en glasruta i metallram. Vid branden krossades glaset vilket gjorde att rök och värme snabbt spred sig till grannens balkong.

När glasrutorna mot lägenheten gick sönder av värmen spred sig heta brandgaser snabbt in i rummen. Skadorna blev omfattande.